

2005. július 6., szerda

40. felhívja a Bizottságot és a török kormányt, hogy folytassa a női munka és a foglalkoztatási programok elindítását és támogatását, beleértve a nem kormányzati szervezetek által indított programokat; és felhívja a török kormányt, hogy – a tagállamok gyakorlatának megfelelően – hajtson végre nőkre és foglalkoztatásra vonatkozó nemzeti cselekvési terveket;
41. felhívja az Európai Unió és Törökország szakszervezeteit és más társadalmi partnereit, hogy működjenek együtt annak érdekében, hogy növekedjen a nők aránya a török munkavállalók körében és a vezetői állásokban a munkaerőpiac különböző területein;
42. hangsúlyozza, hogy szándékában áll figyelemmel kísérni a nők törökországi helyzetét, erről szóló éves jelentést készíteni Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottságán keresztül, és sürgeti a Bizottságot, hogy cselekedjen hasonlóképpen;
43. felhívja a Bizottságot, hogy a reformok üteméről szóló, 2005. decemberi, az Európai Tanács részére készítendő első jelentésében – amely a tárgyalások előrehaladását is meghatározza – térjen ki rendszeres és átfogó módon a nők jogainak helyzetére vonatkozó jogszabályok módosításában és alkalmazásában addig elért előrelépésekre;
44. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, a tagállamok kormányának, az Európa Tanács főtitkárnak, valamint Törökország kormányának és parlamentjének.

P6_TA(2005)0288**Az EU és Irak – a kötelezettségvállalás kerete****Az Európai Parlament állásfoglalása: az Európai Unió és Irak – a kötelezettségvállalás kerete (2004/2168(INI))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, Az Európai Unió és Irak – kötelezettségvállalási keret című közleményére (COM(2004)0417),
- tekintettel az Európai Unió Tanácsa és a Bizottság, Irak: középtávú EU-stratégia című D(2004)10111 számú 2004. június 9-i együttes iratára,
- tekintettel az Irakkal foglalkozó bizottság – 2005-ös segítségnyújtási program című PE/2005/401 számú bizottsági dokumentumra,
- tekintettel az Európai Unió Tanácsának az Európai Unió iraki integrált rendfenntartó missziójáról szóló, 6405/3/05 – REV 3 számú 2005. február 21-i feljegyzésére,
- tekintettel az Európai Tanács brüsszeli (2003. február 17-i) és thesszaloniki (2003. június 19–20-i) zárónyilatkozataira és a görög elnökség nyilatkozatára (Athén, 2003. április 16.),
- tekintettel a Külügyi Tanács 2005. április 25-i ülésének következtetéseire,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanács 1483(2003), 1500(2003), 1511(2003) és 1546(2004) számú határozataira,
- tekintettel a tizenegy évvel az öbölháború utáni iraki helyzetről szóló, 2002. május 16-i állásfoglalására⁽¹⁾, az iraki helyzetről szóló, 2003. január 30-i⁽²⁾ és 2004. szeptember 16-i⁽³⁾ állásfoglalására, a Tanácshoz intézett, az iraki helyzetről szóló, 2003. szeptember 24-i ajánlására⁽⁴⁾, valamint az 1999. május 6-i intézményközi megállapadás 24. pontjában meghatározott rugalmassági eszköz Irak helyreállítására és újjáépítésére történő igénybevételéről szóló, 2003. december 18-i 2004/155/EK európai parlamenti és tanácsi határozatára⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ HL C 180. E, 2003.7.31., 499. o.

⁽²⁾ HL C 39. E, 2004.2.13., 67. o.

⁽³⁾ HL C 140. E, 2005.6.9. 157. o.

⁽⁴⁾ HL C 77. E, 2004.3.26., 226. o.

⁽⁵⁾ HL L 54., 2004.2.23., 1. o.

2005. július 6., szerda

- tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére, és a Fejlesztési Bizottság és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményére (A6-0198/2005),
- A. mivel az iraki háború kitörése sajnálatos módon a politikai változásokat és az ország demokratizálódásának előmozdítását célzó politikai megoldás helyébe lépett;
- B. mivel a konfliktus a nemzetközi közösség jelentős megosztottságához vezetett;
- C. mivel az iraki háború, annak különböző vonatkozásai és következményei továbbra is érzékeny kérdések a közvélemény, illetve az európai kormányok és az Egyesült Államok kormánya számára;
- D. mivel a nemzetközi vonatkozásban alkalmazott erőszak korlátozásának egyértelműbb szabályai a terrorizmus elleni harc, és a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megelőzése terén a nemzetközi közösség elemi érdekét képező ügyek;
- E. mivel a Parlament egységesen gyors és átfogó megoldást vár az Irakban a mai napig fennálló számos problémára;
- F. mivel az évekig tartó diktatúra, a nép elnyomása, a nemzetközi szankciók és a háború az iraki társadalmi és politikai rendszer összeomlásához vezettek, anarchiát és bizonytalanságot hagytak maguk után;
- G. mivel az elmúlt hónapok során állandósult a növekvő bizonytalanság, a terrorista akciók, a civilek, köztük újságírók elrablása, és az emberi jogok megsértése, és mindez nagymértékben kihat az iraki nép mindennapi életére;
- H. mivel az EU nem küldött választási megfigyelőket a 2005. januári választások helyszíni megfigyelésére annak ellenére, hogy az előkészületekhez jelentős segítséget és anyagi támogatást nyújtott;
- I. mivel a helyreállítási folyamatot nem szabad pusztán az infrastruktúra újjáépítésére korlátozódó mechanikus eljárásnak tekinteni, hanem sokkal inkább egy mindent magában foglaló politikai stratégia eredményeként kell azt felfogni, amely a jogállamiság, az emberi jogok és a kisebbségek jogainak teljes körű tiszteletben tartásán alapuló gazdasági, társadalmi és politikai átalakulást tartalmaz;
- J. mivel a helyreállításkor figyelembe veendő paraméterek külső és nemzetközi elemeket, hazai elemeket, és nem kormányzati hozzájárulásokat tartalmaznak;
- K. mivel Szaddam Husszein diktatúrája, az emberi jogok megsértése, az iraki nép elnyomása és a háború teljes mértékben szétzilálta az iraki társadalmat és társadalmi életet, és ezért minden területen sürgős újjáalakításra van szükség az iraki hatóságokkal egyetértésben kialakítandó prioritásokon keresztül, az Egyesült Nemzetek és a nemzetközi közösség támogatásával;
- L. tekintettel az irakiak tömeges részvételére az ország első demokratikus választásán, valamint a demokratikus kormány megalakulására Irakban, az elnök megválasztására és az új alkotmány kidolgozásának megkezdésére;
- M. mivel a 2005-ös uniós segítségnyújtási program összesen 200 millió eurós költségvetési hozzájárulást irányoz elő, és meghatározza az iraki átmeneti kormány által kialakított nemzeti fejlesztési stratégiából (2005–2007) következő szükségleteket;
- N. mivel az Európai Uniónak szorosan együtt kell működnie az Egyesült Nemzetek Szervezetével, mely döntő szerepet játszik az ország újjáépítésében, valamint más nemzetközi szervezetekkel,
- O. mivel az EU társszervezőként részt vett a 2005. június 22-én Brüsszelben tartott, Irakról szóló nemzetközi konferencia társszervezője;

2005. július 6., szerda

1. kinyilvánítja, hogy a múlt eseményein tovább kell lépni, és a jövő felé kell tekinteni; nagyon elszomorítja, hogy az invázió kezdete óta becslések szerint több mint több ezer civil és külföldi katona lelte halálát, és az áldozatok száma minden hónapban növekszik; mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy romlott Irakban a biztonsági helyzet a hadműveletek lezárásának 2003. május 1-jei kihirdetése óta; reményét fejezi ki, hogy az iraki háború tanulságai világszerte többoldalú, demokratikusabb és eredményorientáltabb konfliktuskezeléshez fognak vezetni;
2. emlékeztet az Európai Tanács 2003. júniusi következtetéseire; emlékeztet az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának 1483(2003) számú határozatára; emlékeztet továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának 1546(2004) számú határozatára, amely a nemzetközi közösségen belül új együttműködési szellemiséget mutat, és amely megteremti a hatékony nemzetközi támogatás alapját az iraki politikai átmenethez, a politikai hatalom és szuverenitás újjászületéséhez és az iraki emberek megbékéléséhez, az ENSZ irányítása mellett, világos ütemterv szerint;
3. úgy ítéli meg, hogy a Szaddam Husszein-féle rezsim bukásának meg kell nyitnia az utat az iraki nép számára a békés, biztonságos és demokratikus jövő felé, melytől a rezsim elnyomó politikája alatt évtizedeken át megfosztva éltek; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi közösség számára a legsürgetőbb kihívást a biztonság és a stabilitás elérése jelenti Irakban és a régióban, mivel ez elengedhetetlen előfeltétele annak, hogy az iraki állampolgárok körében kialakuljon az élénk és önkéntes polgári szellem; aggodalmát fejezi ki a jelenlegi bizonytalan helyzet miatt, mely a terrorcselekmények és a külföldi csapatok ellen elkövetett egyéb cselekmények növekvő számából fakad; úgy véli, hogy a nemzetközi közösségnek erkölcsi és politikai kötelessége, hogy erre reagáljon;
4. kiemeli, hogy a jelenlegi folyamatos bizonytalanság megszüntetése és az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1546. számú határozatában megfogalmazott, a politikai folyamatra vonatkozó kötelezettségvállalások teljesítése érdekében rendkívül fontos, hogy politikai megoldás szülessen a 2005. június 22-i, Brüsszelben tartott Iraki Nemzeti Konferencia által kifizűzött nemzeti konszenzus megteremtése érdekében;
5. ebben az összefüggésben emlékeztet a büntetlenséggel szembeni küzdelem és a nemzeti megbékélés fontosságára és arra, hogy az országban az emberi jogok súlyos megsértéséért felelős személyeket bíróság elé kell állítani; elítéli az Abu Ghraib börtön foglyai emberi jogainak és a Genfi Egyezmény megsértését;
6. erősen aggasztják számos iraki és külföldi polgár elrablásáról és erőszakos eltüntetéséről beszámoló hírek Irakban; kéri, hogy adjanak meg minden tájékoztatást ezekről az esetekről, beleértve Abdul Jabbar Al-Kubaysi, egykor Franciaországba távozott politikai menekült esetét, és kéri, hogy azonnal bocsássák őket szabadon;

A 2005. januári ideiglenes nemzetgyűlési választások

7. megerősíti azon meggyőződését, hogy az ideiglenes nemzetgyűlési választások szükségszerű első lépést jelentettek az ország zökkenőmentes politikai átmenete felé, és lehetővé tették a választók számára, hogy politikai jövőjüket sajátjuknak érezzék, jóllehet a választások önmagukban nem vezetnek demokráciához; a demokrácia a nép akaratának figyelembevételét jelenti a nép által megválasztott képviselői kormányon keresztül;
8. üdvözli, hogy az ország számos területén tapasztalható bizonytalanság és agresszív uralta hangulat miatt kialakult nehéz körülmények ellenére az első választások a tervezett napon megtörténtek, és az általános részvételi arány olyan jelentős eredmény, amely világosan megmutatta az iraki nép azon akaratát és amelletti elkötelezettségét, hogy saját maguk, demokratikus eszközökkel határozzák meg független jövőjüket; hangsúlyozza, hogy a biztonság nélkülözhetetlen a demokratikus folyamat végrehajtásához; megjegyzi hogy a szunnita kisebbség jelentős része nem vett részt a választásokon, és hogy más kisebbségek tagjait, mint például az asszírokat és a türkméneket meggátolták szavazataik leadásában; felhívja az iraki hatóságokat, hogy biztosítsák a kisebbségek részvételét az elkövetkező választásokon; felhívást intéz arra, hogy az új alkotmányban ismerjék el az asszírok etnikai, nemzeti, vallási és tulajdonhoz fűződő jogait, valamint ahhoz fűződő jogukat, hogy integráns szerepet játsszanak az új Irakban;
9. elismeri a választások hivatalosan bejelentett végeredményét, és emlékeztet arra, hogy azt semmiképpen sem lehet önmagában célnak tekinteni; kéri az iraki parlamentet és az új kormányt, hogy olyan nyitott és építő hozzáállást alkalmazzanak, amely az iraki társadalom valamennyi rétegének összefogását tűzi ki célul az ország közös politikai programjának megvalósítása érdekében, hogy megszüntessék az intézményi felépítés etnikai alapú megosztottságát; üdvözli, hogy a parlament szunnita minisztereket is meghívott az új,

2005. július 6., szerda

törvényes kormányba, és jóváhagyta tagságukat; üdvözlí a tényt, hogy az átmeneti nemzetgyűlés képviselőinek 31%-a nő; megjegyzi, hogy az iraki parlament megválasztotta elnökét, és őszinte reményét fejezi ki, hogy mostantól rendszeres ülésekre kerülhet sor; úgy véli, hogy az új parlament és kormány elsődleges feladata a demokrácia és a jogállamiság megerősítése, elsősorban az új alkotmány kidolgozásán keresztül;

10. üdvözlí az iraki ideiglenes kormány megalakulását és a miniszterelnök kötelezettségvállalását, miszerint biztosítja a szunnita miniszterek teljes körű részvételét;

11. felhívja a szomszédos országokat, hogy tartózkodjanak az Irak ügyeibe való bármilyen beavatkozástól, és tartsák tisztelben annak függetlenségét, szuverenitását és területi épségét, valamint az iraki nép azon vágyát, hogy saját maguk építsék ki az ország alkotmányos és politikai rendszerét;

12. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi közösség számára kiemelkedő fontosságú, hogy végigkísérje a politikai változásokat, és segítse az iraki hatóságokat az elkövetkező, az alkotmányról szóló népszavazás, valamint a 2005. december 15-re tervezett általános választások során; felhívja az EU-t, hogy ezen eseményekkel kapcsolatban határozottan kötelezze el magát amellet, hogy az iraki hatóságokkal megegyezve megfelelő számú uniós megfigyelőt küld az események helyszíni megfigyelése érdekében egy teljes értékű uniós választási megfigyelő misszió keretén belül, melyet az Európai Parlament megfigyelőinek delegációja egészít ki, és melyet a szükséges választási segítségnyújtás finanszírozására vonatkozó jelentős erőfeszítések előznek meg;

13. fenntartja, hogy az Unió felelőssége, hogy bátorítsa és támogassa az iraki polgári társadalom demokratikus szervezeteinek tevékenységét, mivel ez nélkülözhetetlen eszköze az új, demokratikus Irak kiépítésének; kéri a Bizottságot, hogy a jövőben nyújtson támogatást az olyan programoknak, melyek képessé teszik az iraki polgári társadalom demokratikus szervezeteit a jogállamiság és az iraki nép alapvető emberi jogainak támogatására;

A biztonság helyreállítása és az újjáépítés felé vezető út

14. hangsúlyozza, hogy a kielégítő és megbízható társadalmi és politikai közeg kialakulása az alábbi előfeltételek teljesülésének függvénye:

- a) a nemzetközi jogszerűség tisztelben tartása és a nemzetközi emberi jogi egyezményeknek való megfelelés annak érdekében, hogy véget vessenek az emberi jogok megsértésének;
- b) az iraki hatóságok támogatása és a velük való együttműködés ENSZ-megbízatás alapján;
- c) az iraki emberek meggyőzése arról, hogy kapcsolódjanak be saját szuverén, egységes és független államuk újjáépítésének feladatába;
- d) mind az iraki civil lakosság, mind az Irakban állomásozó többnemzeti erők ellen irányuló terrorizmus és erőszakos cselekmények minden formájának elítélése;
- e) az Európai Unió az iraki hatóságokkal közös, a terrorizmus elleni harcra irányuló aktív tevékenységének támogatása;

15. hangsúlyozza, hogy egy olyan országban, melyet több mint két évtizeden át szinte megszakítás nélkül háborúk és szankciók sújtottak, a stabilitáshoz való visszatéréshez elengedhetetlen annak biztosítása, hogy minden iraki hozzájuthasson az olyan nélkülözhetetlen szolgáltatásokhoz, mint amilyen az alapvető egészségügyi ellátás és oktatás, a tiszta ivóvíz és a megfelelő csatornázás; sürgeti az Európai Uniót, hogy irányítsa nagyfokú szakismeretét és erőforrásait az iraki hatóságokkal és a nemzetközi támogató közösséggel való együttműködésre annak szavatolása érdekében, hogy ezen alapvető szolgáltatások biztosítása elsődleges fontosságú legyen;

16. felhívja az Európai Uniót és tagállamait, hogy a helyzet felmérése és a stabilizációs folyamat elősegítése érdekében használják ki a lehetőséget egy olyan új, Irakra vonatkozó ENSZ biztonsági tanácsi határozat elfogadtatására, amely

- a) garanciákat tartalmaz az Egyesült Nemzetek Szervezetének nagyobb elkötelezettségét és vezető szerepét illetően;
- b) lehetővé teszi az Irakban állomásozó külföldi csapatok ENSZ békefenntartó csapatokkal való felváltásának megvizsgálását, és erre vonatkozó döntés meghozatalát, különösen mivel a választásokon indult valamennyi politikai párt kérte a külföldi csapatok visszavonását, és mivel a háborúban részt vevő egyes országok már visszavonták csapataikat, illetve döntést hoztak azok visszavonásáról, alapul véve azt, hogy bármely, a külföldi csapatok visszavonásra vonatkozó döntést fokozatosan, világos ütemterv szerint kell végrehajtani;
- c) lehetővé teszi annak megvizsgálását, hogy a háborúban részt nem vevő országok közreműködjenek az iraki fegyveres és rendőri erők kiképzésében;

2005. július 6., szerda

17. emlékeztet arra, hogy az újjáépítés legfontosabb kihívásai intézményi és társadalmi területen továbbra is a jogállamiság megszilárdítása hatékony, demokratikus intézmények létrehozása és megerősítése révén, a társadalmi csoportok közötti feszültség forrásainak kiiktatása, a nemi esélyegyenlőség középpontba állítása minden program során, a civil társadalom megerősítése a nem kormányzati szervezetek támogatásán keresztül, továbbá a sajtószabadság és az egyetemes emberi jogi normák tényleges tiszteletben tartása, különös tekintettel a kisebbségek jogaira;
18. üdvözli a Nemzetközi Büntetőbíróság (ICC) római statútumához való csatlakozásra vonatkozó iraki döntést, azonban ismét felhívja az iraki hatóságokat, hogy töröljék el a halálbüntetést, a foglyok számára biztosítsanak megfelelő fogva tartási körülményeket, valamint hozzanak létre hatékony jogi apparátust a büntetlenség visszaszorítására a tettesek büntető eljárás alá vonása által; rámutat arra, hogy ezen intézkedéseket egységes politikáknak kell kísérniük gazdasági, társadalmi és kulturális területen egyaránt, továbbá ezeket rövid és középtávon gyorssegélytervvel kell kiegészíteni, mivel az iraki lakosság jelentős része súlyosan elszegényedett, és ezért nemzetközi támogató intézkedésekre van szükség;
19. úgy véli, hogy fel kell állítani egy ENSZ által vezetett, kiemelkedő iraki és más nemzetközi jogászokból álló független bizottságot, hogy olyan átfogó programra tegyen javaslatot, mely biztosítja Irakban a jog érvényesülését, tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságjogok korábbi megsértéseire, és a nagyarányú bűncselekményekre; e tekintetben hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az előző rezsim vezetőit bíróság elé állítsák, biztosítva az igazságos és pártatlan eljáráshoz való jogukat, beleértve a halálbüntetés eltörlését;
20. hangsúlyozza, hogy Irakban a jogalkotás és jogalkalmazás során a nők továbbra is a diszkrimináció különböző formáival szembesülnek; különösen sürgeti az iraki hatóságokat, hogy számolják fel a becsület védelmében elkövetett gyilkosságokat és biztosítsák, hogy ezeket a bűncselekményeket ugyanúgy üldözzék és büntessék, mint az emberölés más eseteit; ezzel összefüggésben felszólítja az iraki hatóságokat, hogy vizsgáljanak felül minden olyan törvényt, amely a nőkkel szemben diszkriminatív, ide értve a büntető törvénykönyvet és a személyes státuszra vonatkozó törvényt, valamint hogy vonjanak vissza minden fenntartást az ENSZ a nőkkel szembeni diszkrimináció minden formájának megszüntetéséről szóló egyezményével kapcsolatban (CEDAW); úgy véli, hogy külön intézkedésekre van szükség a női egyenjogúság elősegítése érdekében, a gazdasági és szociális jogokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása által, ide értve az oktatást, a foglalkoztatást és az egészségügyi szolgáltatásokat, valamint a mozgásszabadságot és a politikai életben való részvételt;
21. sürgeti Irak legnagyobb, lakóhelyéről elűzött csoportja, a lápi arabok alapvető jogainak tiszteletben tartását és védelmét, akikkel a Szaddam Husszein-rezsim különösen kegyetlen és tragikus módon bánt; határozottan arra bátorít, hogy keressenek hosszú távú megoldást a lakóhelyükről elűzöttek problémájára Dél-Irakban, beleértve azt, hogy visszatérhessenek azokra a területekre, ahol a lápi arabok 5 000 éve földet művelnek, és halásznak; ezzel összefüggésben támogatja az új Irakban az emberi jogi politikák kialakítását, amelyek középpontjában az előző rendszer által törvénytelenül elvett tulajdon visszaadása áll;
22. hangsúlyozza az ország régészeti lelőhelyei, úgymint Babilon ősi városa fontosságát, és felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy támogassák az UNESCO-t, hogy az ország újjáépítésének részeként finanszírozzon restaurációs projekteket;
23. üdvözli a közös kül- és biztonságpolitikának az Európai Unió iraki integrált rendfenntartó misszióhoz kapcsolódó együttes fellépését, és támogatja a további, közösségi költségvetésből finanszírozott, több uniós intézményt bevonó akciókat;
24. ragaszkodik ahhoz, hogy meg kell erősíteni a transzatlanti partnerséget a terhek és a felelősség megosztása által a hatékony multilateralizmus keretén belül, mely magában foglalja a muzulmán és a környező országokat is; e tekintetben egy ENSZ-vezetés alatt álló békefenntartó misszió létrehozására hív fel;
25. rámutat annak szükségességére, hogy Irak szomszédjait is bevonják az újjáépítési folyamatba; úgy véli, hogy az intézményesített együttműködés alkalmas fórum a közös aggodalomra okot adó ügyek megvitatására és összehangolására, úgy mint határőrizet, terrorizmus, fegyver- és kábítószer-kereskedelem és szervezett bűnözés; továbbá meg van róla győződve, hogy az ilyen fórum fokozatosan kialakíthatja a bizalomépítést és a biztonsági együttműködés mechanizmusait a régióban;
26. elismeri és támogatja a jelenlegi EU-országokban működő gazdasági partnerek tapasztalatait, amelyek befektetőként és szolgáltatóként hatékonyan tevékenykedtek a háború előtti Irakban;

2005. július 6., szerda

Az EU és az EP, sajátosság és cselekvés

27. úgy véli, hogy az EU Irak-politikája az EU földközi-tengeri és közel-keleti stratégiai partnerségének tágabb összefüggésében tekintendő, és kifejezi azt a kívánságát, hogy középtávon az Európai Unió átfogó regionális stratégiát fejlesszen ki a Közel-Kelet nem Földközi-tenger menti országai számára;

28. megjegyzi, hogy az EU-nak támogatnia kell a regionális együttműködést, és bátorítania kell Irak részvételét az EU földközi-tengeri és közel-keleti stratégiai partnerségében, valamint hangsúlyozza, hogy a regionális gazdasági együttműködés folyamatos létrehozása lesz az első fontos lépés a feszültségek enyhítése és a fokozatos politikai és biztonsági együttműködés létrehozása felé;

29. hangsúlyozza annak a szerepnek a fontosságát, amelyet az Irakkal szomszédos országok játszhatnak a békefolyamatban, az ország egységének megőrzésében és a demokrácia előmozdításában; felhívja az Európai Uniót és a tagállamokat, hogy külkapcsolataikban biztassák Irak szomszédjait e szerep sikeres betöltésére, és támogassák erre irányuló erőfeszítéseiket;

30. rámutat arra, hogy az EU segítségnyújtási és újjáépítési politikájának orvosolnia kell a múlt hiányosságait, és a civil társadalom és a nem kormányzati szervezetek segítségével jobban meg kell érteni az iraki társadalom működését és a társadalmi valóságot; hangsúlyozza, hogy Irak jövőbeni politikai intézményeinek mindenekelőtt az iraki nép akaratát kell kifejezniük, és meg kell őrizniük az ország egységét, ösztönözve eközben a földrajzilag decentralizált kormányzat, a részvételi politikai rendszer és egy olyan szövetségi állam létrehozását, amely figyelembe veszi az ország összetett jellegét, biztosítva valamennyi társadalmi és etnikai csoport zökkenőmentes részvételét, biztosítva továbbá a nők hátrányos megkülönböztetéstől mentes részvételét és aktív szerepvállalását a politikai és újjáépítési folyamatokban;

31. támogatja a piacgazdaság kialakulását, amely megteremti a kis- és középvállalkozások számára a virágzás feltételeit; úgy véli, hogy ugyanilyen fontos az EU támogatása a demokrácia és a jogállamiság elősegítése terén;

32. támogatja a WTO-ba való felvételtől szóló tárgyalások megkezdését, melyet kulcsfontosságú lépésnek tekint Iraknak a nemzetközi gazdasági életbe történő reintegrációja szempontjából; azonban elengedhetetlennek tartja, hogy először megfelelő és legitim intézményrendszer jöjjön létre Irakban, hogy az iraki képviselők megfelelőképpen tárgyalhassanak a csatlakozási feltételekről, és ösztönzi, hogy az EU nyújtson folyamatos segítséget azzal a céllal, hogy Irak nemzetközi szervezetekhez, egyezményekhez és szerződésekhöz történő csatlakozását és azok munkájában való aktív részvételét elősegítse, mint például az UNCTAD, UNDP, UNEP, ILO, a Kiotói Jegyzőkönyv és a biodiverzitási egyezmény;

33. ragaszkodik hozzá, hogy az EU által az iraki újjáépítés céljára folyósított nagyobb összegű támogatás ne más országok vagy térségek kárára történjen; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak teljes, rendszeres és egyértelmű információkat kell biztosítania az EU-támogatások kifizetéséről és felhasználásáról, beleértve a közvetett módon, más szervezetek, például a Nemzetközi Alap Irak Újjáépítésért által felhasznált pénzeszközöket is;

34. meglepetésének ad hangot, amiért a 2004. szeptember 16-i, az iraki helyzetről szóló állásfoglalása⁽¹⁾ ellenére az újjáépítésre létrehozott alapokat nem kizárólag az ENSZ, hanem részben a Világbank kezeli; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Világbank ezidáig csak a célra elkülönített források elenyésző részét használta fel; ragaszkodik ahhoz, hogy az Európai Unió 2006-os költségvetése vegye figyelembe az iraki alapok befogadóképességét és javasolja, hogy az országban tapasztalható nagyarányú korrupció miatt végezzenek független könyvvizsgálatot a források felhasználásáról;

35. üdvözlí, hogy a Bizottság előtérbe helyezi az adósságkönnyítést, és támogatja azt az összehangolt stratégiát, amely a 2004. novemberi Párizsi Klub megállapodásához vezetett, mely szerint az iraki adósságot három részletben, összesen 80%-ban csökkentik;

36. megjegyzi, hogy az ország mérete, illetve történelmi és földrajzi kötődései alapján az Európai Unió és Irak kölcsönösen áru- és szolgáltatási piacot jelentenek egymás számára, ezért támogatja az EU és Irak közötti szabályzó jellegű gazdasági konvergencia fejlesztésére irányuló erőfeszítéseket, valamint a teljes partnerség iránti kölcsönös érdeket kifejező politikai és gazdasági párbeszéd folytatását;

(¹) HL C 140. E, 2005.6.9., 157. o.

2005. július 6., szerda

37. bátorítja az EU folyamatos segítségnyújtását az iraki közigazgatási és gazdasági intézmények kapacitásának fejlesztéséhez, leginkább az intézményi keretek újjászervezéséhez, különös tekintettel a független központi bank, a stabil valuta és az adó- és költségvetési hatóság létrehozására oly módon, hogy elősegíti a piacgazdasági reformot és a közvetlen külföldi befektetéseket;
38. megjegyzi, hogy Irak az Európai Közösség általános preferenciarendszerének (GSP) kedvezményezettje és támogatja a különleges adminisztratív együttműködést annak érdekében, hogy a GSP kereskedelmi preferenciákat hatékonyan tudják alkalmazni Irak esetében, amint a körülmények megengedik;
39. hangsúlyozza, hogy az iraki újjáépítés és fejlődés egyik alapfeltétele az ország természeti erőforrásai feletti teljes rendelkezés és ellenőrzés, valamint hogy az olaj értékesítéséből származó jövedelem Irakban kerüljön befektetésre;
40. hangsúlyozza, hogy mivel adott annak lehetősége, hogy az Európai Unió energiaellátásának biztonságához Irak jelentősen hozzájáruljon, illetve az EU és Irak kölcsönösen profitáljanak a megnövekedett mértékű iraki olaj- és földgázkitermelésből, mindkét félnek jelentős érdeke fűződik ahhoz, hogy az energiaágazaton belül a befektetés és a szabályozási konvergencia terén egyenlő feltételek érvényesüljenek;
41. rámutat annak rendkívüli fontosságára, hogy az európai adófizetők világos tájékoztatást kapjanak az EU által Irakban felhasznált összegekről és a lebonyolított programokról; ezért kéri a Bizottságot, hogy alakítson ki információs stratégiát az európai médiában, és hozzon létre internetes oldalt a Bizottság EuropeAid együttműködési főigazgatósága portálján az iraki fejlesztési akciókról való megfelelő tájékoztatás és az átláthatóság növelése céljából;
42. kéri, hogy valamennyi humanitárius és rekonstrukciós program végrehajtását kísérje alapos tervezés, átláthatóság, koherencia, valamint fokozott összehangoltság és a nemzetközi adományozókkal való együttműködés, valamint hogy biztosítsák minden szükséges biztonsági feltétel teljesülését a humanitárius segélyprogram munkatársainak védelme érdekében;
43. hangsúlyozza, hogy az újjáépítés folyamatát semleges módon kell lebonyolítani, az újjáépítési programokat az iraki ideiglenes és független hatóságok felügyeletének alárendelve;
44. hangsúlyozza, hogy különösen oda kell figyelni a népesség legkiszolgáltatottabb rétegeire, nevezetesen a gyermekekre és az idős, sérült emberekre, a lehető legjobb egészségügyi ellátás és szociális szolgáltatások biztosításának szándékával;
45. felkéri az adományozó államokat, hogy dolgozzanak ki speciális programokat az orvosi ellátás és a szociális, valamint pénzügyi támogatások területén a taposóaknak és repeszbombák miatt nyomorékká vált áldozatok és családjaik számára a társadalomba való újbóli beilleszkedésük érdekében, szervezzenek hatékony, az aknaveszélyt tudatosító kampányokat és oktatást a lakosság számára, különösen a nőknek és a gyermekeknek, valamint végezzenek aktív aknamentesítést, és tartózkodjanak a gyalogság elleni aknáknak használatától;
46. úgy ítéli meg, hogy az ország, valamint az intézmények további építése szempontjából kiemelkedő fontosságú az alkotmány megszüvegezésének folyamata; hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú a nők jogainak belefoglalása Irak új alkotmányába, és ezt illetően felhívja az Európai Uniót ennek legerőteljesebb támogatására minden lehetséges alkalommal; felajánlja szakértelmét és segítségét az iraki alkotmány megszüvegezéséhez; javasolja az új Irak parlamenti dimenziójának újraindítását az iraki parlament, az Európai Parlament, a szomszédos országok parlamentjei és az Egyesült Államok kongresszusa közötti párbeszéd kialakításán keresztül a kiterjesztett transzatlanti jogalkotási dialógus keretén belül;
47. kéri az iraki átmeneti parlamenttel való kapcsolatokkal foglalkozó *ad hoc* parlamenti küldöttség azonnali létrehozását, melyet középtávon az iraki átmeneti parlamenttel való kapcsolatokkal foglalkozó állandó küldöttséggé kell átalakítani;
48. felhívja a Bizottságot, hogy kövesse a Tanács példáját, és hozzon létre állandó képviselést Irakban a személyzet biztonságának szavatolásához szükséges értékelés alapján;

*

* *

2005. július 6., szerda

49. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányának, az iraki átmeneti nemzetgyűlésnek, az Egyesült Nemzetek Szervezete főtitkárának, a barcelonai folyamatban részt vevő országok kormányainak, Irán és az öböl menti együttműködés tagállamai kormányainak, valamint az Egyesült Államok kormányának és kongresszusának.

P6_TA(2005)0289

A szegénység elleni világméretű összefogás: a szegénység legyen a múlté

Az Európai Parlament állásfoglalása a szegénység elleni összefogásra irányuló világméretű felhívásról: a szegénység legyen a múlté

Az Európai Parlament,

- tekintettel az éhezés elleni fellépés csúcstalálkozóján alakult „éhezés elleni ötökre”, ami a „világméretű felhívás a szegénység elleni összefogásra” nevű akció Lula brazil elnök általi elindítását eredményezte a 2005. januári Szociális Világforumon,
 - tekintettel az éhezés és a szegénység elleni összefogásról szóló, 111 nemzeti kormány, köztük az összes európai uniós tagállam által aláírt 2004. szeptember 20-i New York-i nyilatkozatra,
 - tekintettel a millenniumi fejlesztési célokra (MFC) és az elkövetkező, 2005. szeptemberi ENSZ-csúcstalálkozóra, amelyen az MFC irányában elért haladást fogják megvizsgálni,
 - tekintettel a Bizottság 2005. április 12-i, COM(2005)0132, COM(2005)0133 és COM(2005)0134 közleményeire a millenniumi fejlesztési célok elérése irányában való előrelépés felgyorsításáról,
 - tekintettel a Fejlesztési Tanács 2005 májusában tartott ülésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 108. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel több mint egymilliárd embert érint a súlyos szegénység, és mivel Afrika dél-szaharai térségében több mint 300 millió ember él teljes szegénységben és minden évben emberek milliói halnak meg az egészségügyi ellátás, a tiszta víz, valamint a megfelelő lakóhely és táplálék hiánya miatt;
- B. mivel 2005 második fele történelmi lehetőséget kínál az EU és tagállamai számára a fejlesztési témákat illető vezető szerepük demonstrálására a G8-országok Gleneagles-i csúcstalálkozóján, a szeptemberi MFC-konferencián New York-ban és a Kereskedelmi Világ szervezet (WTO) decemberi hongkongi miniszteri konferenciáján;
- C. mivel az MFC megvalósítása és a globális szegénység leküzdése minden segélynyújtótól megkívánja, hogy növelje a segélyek mennyiségét és javítsa azok minőségét, hogy tegye igazságosabbá a kereskedelmet és engedje el a nem fenntartható adósságokat, és mivel a fejlődő országok kétharmada többet költ az adósság kiegyenlítésére, mint az alapvető szociális ellátásokra;
- D. mivel sok segély „kötött segély” marad, vagyis gyakran nyújtanak pénzügyi segítyt azzal a feltétellel, hogy az árut és a szolgáltatásokat a segítyt nyújtó országból kell beszerezni; mivel a segélyek „feltételhez kötése” becslések szerint 5 milliárd dollárral növeli a beszerzési költségeket;
- E. mivel annak ellenére, hogy az EU hivatalos fejlesztési támogatásának (official overseas assistance – ODA) forgalma nőtt, e növekedés nagy része az adósságsökkentéssel kapcsolatos, ami a monterrey-i megállapodással ellentétesen zajlik, amely szerint a HIPC-vel (Highly Indebted Poor Countries – súlyosan eladósodott szegény országok) kapcsolatos kezdeményezést teljes mértékben kiegészítő forrásokból kell finanszírozni;
- F. mivel a Blair úr által a G8-országok csúcstalálkozójának előestéjén bejelentett adósságtörlesztés 2 milliárd USD-t foglal magában évente, a 165 fejlődő országból 18-ra vonatkozik és csak a nemzetközi pénzügyi szervezeteket érinti;